

A UNIOS

Nº 22

ABRIL 2017

ASOCIACION CULTURAL

Pineiróns

VERTEBRADOS MECOS. IV: AVES DO MUNICIPIO DO GROVE (PARTE 1: ESPECIES NIDIFICANTES)

Por: Cosme Damián Romay^{1,3,5}, Antonio Fontoira², Xurxo Piñeiro³, Gustavo Ferreiro³, Encarna González³ e Pablo A. Sanmartín⁴.

¹ Dpto. de Bioloxía Animal, B. Vexetal e Ecoloxía, Facultade de Ciencias, Univ. da Coruña. Rúa da Fraga, s/n. 15071 A Coruña.

² Conricado, 12. 36980 O Grove.

³ Colectivo Ecoloxista do Salnés. Apartado 100. 36980 O Grove.

⁴ Casal de Rei, s/n, 36157 Pontevedra.

⁵ E-mail: c.d.romay@udc.gal

Introdución

A presente entrega, dedicada ás aves, é a cuarta e última da colección “Vertebrados mecos”. Por motivos de espazo, divídese en dúas partes, correspondendo esta primeira ás especies nidificantes. Ao longo dos anteriores artigos abordáronse os peixes, anfibios, réptiles e mamíferos tanto terrestres como mariños do concello do Grove (A, B, C), totalizando 180 especies. Seguindo a estela doutros traballos (D, E, F), o presente relatorio pretende actualizar e ampliar o coñecemento sobre as aves da zona, sen dúbida o grupo de vertebrados mecos que conta cunha maior cantidade de información hoxe en día.

Área de estudo e métodos

Considérase como área de estudo tanto a parte terrestre como a contorna mariña do municipio do Grove (suroeste de Galicia) (ver referencias A e B). Os vértices da zona mariña asignable ao municipio meco sitúanse equidistantes cos litorais dos concellos de Ribeira, A Illa de Arousa, Cambados e Sanxenxo; esta área mariña abrangue 6,5 km² de contorna mariña e atópase parcialmente protexida (B). Empréganse como base as cuadrículas UTM de 1x1 km que posúen parte ou a totalidade da súa área tanto na parte terrestre como na contorna marítima municipio do Grove, en total 107 (Figura 1). Os datos proceden principalmente dos autores, engadíndose rexistros doutros ornitólogos e bibliográficos (D, E, F, G, H, I). Considéranse na Táboa 1 todas aquelas especies con ao menos un dato de cría (posible, probable ou confirmada; ver referencias J e K) na área de estudo no período 1986-2016, inclusive, detallándose todos os rexistros desta especie na zona e resaltando as cuadrículas con algunhas das tres categorías de cría.

Resultados e discusión

Para o período 1986-2016 rexistráronse 81 especies de aves con algún tipo de categoría de cría no Grove en estado aparentemente salvaxe (categoría A definida pola AERC e

usada na lista de aves de España, referencias L e M) (táboa 1). A estas hai que engadir unha especie (o bico de lacre *Estrilda astrild*) que presenta unha poboación asilvestrada aparentemente autosustentable, polo que encadraría na categoría C da AERC (táboa 2). Para todas as especies citadas hai datos de presenza en cuadrículas UTM de 1x1 km, cun total de 1681 rexistros non repetitivos. Considerando tamén o *Estrilda astrild*, a distribución das 82 especies aves nidificantes foi en xeral restrinxida (aínda que algo maior que outros vertebrados estudados) no contexto das 107 UTM da área de estudo, cunha media de 21,7±18,3 cuadrículas con datos por especie. Agradécese o envío de rexistros para calquera cuadrícula UTM de 1x1 km sen datos para unha determinada especie, novas confirmacións de cría ou nomes tradicionais inéditos, ao enderezo e/ou correo electrónico do primeiro autor.

Agradecementos e dedicatoria

A Emilio Martínez Sabarís e a Juan Carlos Cabrero Figueiro (1964-2014), polos datos aportados. Á memoria deste último vai dedicado este artigo.

Referencias bibliográficas (todas as URL tiñan acceso o 10/1/2017).

A. Romay, C. D.; Cabana, M.; Cabrero, J. C.; Ferreiro, G. & González, E. 2014. Vertebrados mecos. I: Peixes continentais, anfibios, réptiles e mamíferos terrestres do municipio do Grove. *Aunios* 19: 43-48. B. Romay, C. D. & Padín, A. 2015. Vertebrados mecos. II: peixes mariños da contorna do municipio do Grove. *Aunios* 20: 58-61. C. Romay, C. D.; Covelo, P.; López, A.; Ferreiro, G. & González, E. 2016. Vertebrados mecos. III: Mamíferos e réptiles mariños da contorna do municipio do Grove. *Aunios* 21: 56-59. D. Álvarez, A.; Caamaño, V. M.; Rey, X. L.; Rodríguez, Á. & Rodríguez, J. 1991. *A enseada Umia-O Grove*. Asociación de Ensinantes do Salnés (Candeia). 183 pp. E. Romay, C. D. 1996. *Aves da Costa*. Colección Natureza, 2. Consellería de Agricultura,

Familia	Nome científico	Nome(s) galego(s) / Nome local	Sinopse dos rexistros (ver explicación na lenda da táboa)	Notas
Phasianidae	<i>Coturnix coturnix</i>	Paspallás (común) / <i>Paspallás, codorniz</i>	1: p: 25.	Presenza irregular.
Anatidae	<i>Mareca strepera</i>	Pato frisado, pato mediano	15: p: (44). X: 1, 2, 24, 36, 37, 41, 42, 43, 44, 47, (68), (75), (84), 92, 93.	Cría segura en Sanxenxo.
Anatidae	<i>Anas platyrhynchos</i>	Lavanco, pato real, alavanco real / <i>Pato</i>	29: p: 2, 36. P: 34, 37. C: 1, 11, 14, 17, 20, 24, 28, 36, 37, 43, (44), 47, (75), (78). X: 3, 4, 5, 19, 29, 40, 41, 42, 44, 48, (60), 66, 67, (68), 75, (81), 84, 91, 92, 93, 100, 101.	Antes <i>Anas strepera</i> .
Podicipedidae	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Mergullón pequeno, mergullete, augarón, fonducho / <i>Pato</i>	5: C: 24, 43, 47. X: 44, 84.	
Columbidae	<i>Columba palumbus</i>	Pombo (torcaz), pomba, torcaz / <i>Torcaza, turcacia, turcaz, torcaz</i>	48: p: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 13, 19, 22, 23, 28, 34, 42, 43, 47, 48. P: 8, 11. C: 9, 10, 16, 17, 18, 20, 24, 25, 26, 27, 31, 32, 33, 35, 36, 38, 39, (75). X: 29, 37, 40, 41, 44, (60), (68), 78, (81), 84, 91, 92, 93, 101.	
Columbidae	<i>Streptopelia decaocto</i>	Rula turca / <i>Rula, rula portuguesa</i>	23: p: 1, 11, 23, 24, 28, 32, 33. P: 3, 7, 8, 25, 33, 34, 39, (48), (75). C: 2, 9, 10, 19, 20. X: 47, (60).	
Columbidae	<i>Streptopelia turtur</i>	Rula (común), rula brava, rola (común), rola europea / <i>Rula</i>	28: p: 7, 10, 33, 34, 35, 38, 39, 42, 43, (44), (48). P: 8, 17, 18, 19, 22, 24, 26, 28, 31, 32, 47. C: 1, 2, 16, 23, 25, (48). X: (84).	IUCN: VU.
Caprimulgidae	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Avenoiteira cincenta, noitevoá, noitebra	30: p: 4, 5, 16, 18, 19, 22, 25, 28, 34, 38, 47, (48). P: 8, 10, 11, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 33, 35, 36, 39, 42. C: 17, 27, (75). X: (3).	
Apodidae	<i>Apus apus</i>	Cirrio (común), vencello / <i>Sirlo, asesino</i>	22: p: 2, 7, 19. P: 20. C: 3, 8, 9, 33. X: 1, 22, 24, 27, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 47, 48, (60), (68), (75), (84).	
Cuculidae	<i>Clamator glandarius</i>	Cuco grallo, cuco real, garallo	2: p: 33, 43.	
Cuculidae	<i>Cuculus canorus</i>	Cuco (común), cuquelo / <i>Cuco</i>	8: p: 8, 24, 43. P: 18, 27, 35, 36, (75).	
Rallidae	<i>Rallus aquaticus</i>	Zurrasca (común), rascón (común)	8: p: 1, 2, 28, 36, (48). P: 43, 47. C: 24, (47).	
Rallidae	<i>Gallinula chloropus</i>	Galiña de (do) río, galiñola, galiñola de auga	4: C: 24, 43, 47. X: 1*.	
Rallidae	<i>Fulica atra</i>	Galo de auga, galo copo, galiñola negra	3: C: 24, 43, 47.	
Ardeidae	<i>Ixobrychus minutus</i>	Garza pequena, manzaneta, garzote común	1: p: 24.	CGEA: VU.
Ardeidae	<i>Egretta garzetta</i>	Garzota (común), garzota pequena, garzota branca, garza branca / <i>Garza branca</i>	33: p: 37. C: 4, (78). X: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 19, 20, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 36, 39, 42, 43, 44, 47, 57, 58, 59, (60), (68), (75), (78), (81), (84).	
Phalacrocoracidae	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Corvo mariño cristado, pata, galo mariño / <i>Corvo mariño</i>	79: p: 21. C: 12. X: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 22, 24, 30, 31, 33, 34, 38, 39, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 55, 56, 57, 58, (61), 62, 63, 64, 65, 66, 67, (69), 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 79, 80, 82, 83, 85, 86, 87, (88), 89, 90, 91, 92, 93, (94), 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, (102), 103, 104, 105, 106, (107).	CGEA: VU. CEEA: VU.
Charadriidae	<i>Charadrius alexandrinus</i>	Pillara das dunas, pillara papuda	8: p: 1, 16, 34. C: 24, 33, 42, 43, 47. X: 44.	CGEA: VU.
Laridae	<i>Larus michahellis</i>	Gaivota patiamarela, gaivota clara / <i>Gaivota</i>	107: p: 13, 15, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 65, 66, 67, 72, 73, 74. P: 5, 6, 10, 11, 20, 29, 48, (84). C: 2, 3, 7, 9, 12, 14, 21, 39, 58, 73, (78). X: 1, 4, 8, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, (49), 50, 51, (60), (61), 62, 63, 64, 68, (69), 70, 71, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, (88), 89, 90, 91, 92, 93, (94), 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, (102), (103), 104, 105, 106, (107).	
Laridae	<i>Larus marinus</i>	Gaivotón (real), gaivotón atlántico	62: p: 12, 21. X: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 54, 55, 56, 57, 58, 59, (60), 65, 66, 67, (68), 73, 74, (75), (78), (81), (84), 90, 91, 92, 93, 97, 101.	
Tytonidae	<i>Tyto alba</i>	Curuxa (común), ancrusa / <i>Curuxa</i>	8: p: 1, 7, 17, 20, 24, 25, 33. P: 8, 9. C: 36. X: 43.	
Strigidae	<i>Otus scops</i>	Moucho de orellas, piouca	19: p: 4, 11, 23, 24, 25, 26, 36. P: 16, 17, 18, 22, 31, 32, 34, 35. C: 8, 10, 20, 27.	
Strigidae	<i>Athene noctua</i>	Moucho (común), gatomocho / <i>Moucho</i>	7: p: 8, 36. P: 34, 35, 42, (75). C: 16, 23, 39.	
Accipitridae	<i>Circus aeruginosus</i>	Tartaraña das xunqueiras, rapina arpella	6: p: 47. X: 37, 43, (44), (48), (84).	
Accipitridae	<i>Accipiter gentilis</i>	Azor (común) / <i>Azor</i>	16: p: 36. P: 18, 28. C: 26, 27. X: 7, 8, 9, 17, 19, 23, 24, 25, 37, (75), (84).	
Accipitridae	<i>Accipiter nisus</i>	Gabián (común), gabilán	32: p: 1, 2, 7, 8, 16, 20, 22, 23, 25, 26, 31, 33, 34, 35, 36, 42. P: 9, 10, 11, 17, 19, 24, 27, 28, (75). C: 18, 32. X: 43, 44, 47, (68), (84).	

Accipitridae	<i>Buteo buteo</i>	Miñato (común), lamote, buxato, bexato / <i>Miñoto, miñato</i>	38: p: 1, 2, 4, 5, 7, 11, 13, 16, 20, 22, 23, 25, 26, 33, 34, 36, 42, 43. P: 8, 9, 10, 19, 27, 28, 32, 37. C: 17, 18, 24, 31, 35, 36, (75). X: 44, 47, (68), (81), (84).	
Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>	Lagarteiro (común), peneireiro, tecelán	18: p: 20. C: 36. X: 1, 2, 7, 8, 22, 24, 31, 33, 34, 36, (41), 42, 43, (44), 47, (48).	
Upupidae	<i>Upupa epops</i>	Bubela, poupa / <i>Bubela</i>	8: p: 1, 17. C: 18, 43. X: 8, 42, 47, 48.	
Alcedinidae	<i>Alcedo atthis</i>	Picapeixe (común), martiño peixeiro / <i>Martín</i>	25: p: 17. P: 7, (47). X: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 19, 20, 24, 33, 34, 39, (44), 47, 57, 58, 59, (60), (68), (75), (84).	
Picidae	<i>Picus sharpei</i>	Peto verde (ibérico) peto verdeal, peto relincho / <i>Peto</i>	31: p: 2, 7, 16, 37, 38, 42, 43. P: 9, 10, 11, 17, 19, 22, 23, 25, 26, 28, 32, 33, 34, 36, 39. C: 8, 18, 24, 27, 31, 35, (75). X: (47), (48).	Antes <i>Picus sharpei</i> .
Picidae	<i>Dendrocopos major</i>	Peto real, peto carpinteiro / <i>Peto</i>	31: p: 7, 8, 9, 11, 18, 19, 22, 28, 37, 43. P: 4, 5, 16, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 33, 34, 38, 39. C: 10, 17, 27, 35, 36, 42, (75). X: (47).	
Alaudidae	<i>Galerida cristata</i>	Cotovia cristada, cotovia dos camiños	4: P: 47, 48. C: 35. X: 1.	Actualmente extinta.
Alaudidae	<i>Lullula arborea</i>	Cotovia pequena, cotovia das árbores	6: p: 42. P: 36. C: 35, 43, 47, 48.	
Alaudidae	<i>Alauda arvensis</i>	Laverca (común) / <i>Laverca</i>	12: p: 48. P: 31, 36, 42. C: 43, 47. X: 1, 7, 24, (44), (48), (84).	
Hirundinidae	<i>Hirundo rustica</i>	Andoriña (común), anduriña / <i>Anduriña</i>	55: p: 10, 16, 17, 19, 22, 26, 28, 31, 32, 34, 42, (75). P: 18, 33, 39. C: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 20, 23, 24, 25. X: 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 21, 27, 29, 36, 37, 40, 41, 43, 44, 48, 55, 56, 57, 58, 59, (60), (78), (81), 84, 92, 93, 101.	
Hirundinidae	<i>Delichon urbicum</i>	Andoriña de (do) cu branco / <i>Anduriña</i>	6: C: 3, 9, 20. X: 1, 8, 57.	Actualmente case extinta.
Motacillidae	<i>Motacilla flava</i>	Lavandeira amarela, lavandeira verdeal	12: p: 36, 48, (84). P: 28, (44). C: 1, 24, 37, 43, 47, (48), (84). X: 29.	
Motacillidae	<i>Motacilla alba</i>	Lavandeira branca, labrandeira / <i>Señorita, lavandeira, engaladora</i>	31: p: 13, 34, (47), (48), 57, (75), (81). P: 1, 4, 8, 9, 10, 11, 17, 19, 22, 25, 33, 39, 42, (60). C: 2, 3, 7, 16, 20, 23, 24, 36, 56, 58.	
Troglodytidae	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Carriza (común), carrizo (común) / <i>Carraxe, carraxiña, carrizo, carriza</i>	40: p: (44). P: 1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 35, 37, 38, 43. C: 8, 9, 22, 24, 27, 31, 33, 34, 36, 39, 42, 47, (48), (75).	
Prunellidae	<i>Prunella modularis</i>	Azulenta (común), negrucho, azuliña	31: p: 13, 30, 42. P: 2, 7, 9, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 43, (44), 47. C: 1, 8, 22, 24, 31.	
Turdidae	<i>Turdus viscivorus</i>	Tordo charlo, torda	6: P: 34. C: 35, 36. X: 24, 42, 43.	
Turdidae	<i>Turdus philomelos</i>	Tordo (común)	31: P: 8, 17, 18, 23, 25, 27. C: 24, 31, 36, (75). X: 1, 2, 3, 7, 9, 16, 19, 22, 26, 28, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 43, (44), 47, (48).	
Turdidae	<i>Turdus merula</i>	Merlo (común), merla, melro / <i>Merlo</i>	30: p: 43. P: 11, 16, 17, 28, 37. C: 2, 3, 7, 8, 9, 10, 18, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 42, 47, (48), (75).	
Turdidae	<i>Erithacus rubecula</i>	Paporrubio (europeo), paparroi, pisco, tarrueco, peizoque, paifoco / <i>Paparroi, paparroio, paparroibo, paporroibo</i>	39: p: 13, 38, (44). P: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 28, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 42, 43, 47, (48). C: 9, 17, 24, 25, 26, 27, 31, 36, (75). X: 29, (84).	
Turdidae	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Rabirrubio (común), raborrufo, ferreira, carboeiro	30: p: 16, 17, (60), (75). P: 2, 9, 11, 18, 20, 25, 35. C: 1, 3, 7, 8, 19, 22, 23, 30, 31, 33, 34, 36, 38, 39, 42, (48), (75). X: (44), 47.	
Turdidae	<i>Saxicola rubicola</i>	Chasco (común), chasca, chaschás / <i>Chaschás, chasco</i>	27: p: 13, 18. P: 30, (44). C: 1, 2, 7, 8, 13, 16, 17, 22, 24, 25, 28, 31, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 47, (48), (75).	Antes <i>Saxicola torquatus</i> .
Turdidae	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Pedreiro cincento, chasco pedreiro	11: p: 42. X: 1, 2, 7, 8, 24, 31, 33, 34, 47, 48.	
Regulidae	<i>Regulus ignicapilla</i>	Estreliña riscada	20: p: 4, 5, 8. P: 7, 9, 10, 16, 17, 18, 22, 24, 25, 32, 35. C: 23, 26, 27, 31, 36, (75).	
Cisticolidae	<i>Cisticola juncidis</i>	Carriza dos xuncos	27: p: 17, 18, 19, 22, 23, 25, 32, 38, 39. P: 1, 2, 7, 16, 28, 31, 34, 42. C: 8, 24, 31, 36, 37, 43, (44), 47, (48), (75).	
Sylviidae	<i>Cettia cetti</i>	Rousinol bravo, rousiñol da auga, reiseñor da auga	7: p: 42, 43, 47. P: 8. C: 24. X: 31, (48).	
Sylviidae	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Folosa das canaveiras, fulepa	5: p: (48). C: 24, 43, 47. X: 31.	
Sylviidae	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Folosa grande, fulepa grande	1: p: 47.	Só un rexistro.
Sylviidae	<i>Hippolais polyglotta</i>	Folosa amarela, fulepa amarela	15: p: 7, 8, 17, 18, 22, 23, 28, 36, (44). P: 16, 25, 47. C: 24, 31, (47), (48).	

Sylviidae	<i>Phylloscopus ibericus</i>	Picafollas ibérico	7: p: 8, 18, 26, 27. P: 36. C: 24, 31.	
Sylviidae	<i>Sylvia undata</i>	Papuxa do mato, papuxa montesa	14: p: 1, 8, 13, 17, 18, 24, (44). P: 25, 27, 39. C: 22, 31, 35, 38.	Desaparecida de varias cuadrículas.
Sylviidae	<i>Sylvia melanocephala</i>	Papuxa cabecinegra	30: p: 2, 7, 9, 13, 17, 22, 23, 25, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 42, 43, 47, (48), (75). P: 1, 8, 16, 18, 36. C: 19, 24.	
Sylviidae	<i>Sylvia communis</i>	Papuxa común	8: p: 1. P: 24, 25. C: 31. X: 43, (44), (47), (84).	Irregular na zona.
Sylviidae	<i>Sylvia atricapilla</i>	Papuxa das amoras, papuxa encapuchada	33: p: 4, 5, 11, 39, 42, 43. P: 1, 2, 7, 8, 10, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 47, (48), (75). C: 9, 24, 27, 31.	
Paridae	<i>Lophophanes cristatus</i>	Ferreiriño cristado, paxarín gaio	10: p: 16, 26, 27, 31, 32. C: 35, 36, 38, 39, (75).	Antes <i>Parus cristatus</i> .
Paridae	<i>Periparus ater</i>	Ferreiriño negro, ferreiriño común	29: p: 4, 5, 11, 20, 37. P: 7, 9, 10, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 26, 32, 34. C: 8, 16, 25, 27, 31, 33, 35, 36, 38, 39, 42, (75).	Antes <i>Parus ater</i> .
Paridae	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Ferreiriño azul, ferreiriño bacachís, meixengra, ameixengra	9: p: 1, 8, 18. P: 27. C: 24, 31, (75). X: 43, 47.	Antes <i>Parus caeruleus</i> .
Paridae	<i>Parus major</i>	Ferreiriño real, ferreiro abelleiro, ferreiro real	25: p: 1, 2, 7, 9, 17, 19, 39, 43, 47. P: 16, 18, 22, 23, 28, 32, 34, 35, 36, 37. C: 8, 24, 31, 33, (48), (75).	
Aegithalidae	<i>Aegithalos caudatus</i>	Ferreiriño rabilongo, subeliño, rabolongo	14: p: 8. P: 7, 17, 18, 23, 24, 25, 27, 31, 36, 42. C: 26, 38, (75).	
Corvidae	<i>Oriolus oriolus</i>	Ouriolo, vichelocrego, regaviño, figorrodrigo	1: p: 8.	Actualmente extinta.
Corvidae	<i>Garrulus glandarius</i>	Gaio (común), pega da fraga, pega marza, pega marxa, pega rebordá, pigarro	19: p: 7, 8, 16, 31, 37, 38, 39. P: 9, 17, 18, 19, 23, 24, 26, 27, 32, 35, 36, (75).	
Corvidae	<i>Pica pica</i>	Pega (rabilonga), pega porca / Pega	21: p: 1, 2, 10, 11, 16, 17, 18, 20, 42, 47, (48). P: 7, 23, 24, 25, 33, 34, 39. C: 8, (75). X: (44).	
Corvidae	<i>Corvus corone</i>	Corvo pequeno, corvo viaraz, corvelo / Corvo	62: p: 6, 11, 13, 14, 15, 20, 30, 37, 38, 40, 41, 42. P: 1, 2, 4, 5, 9, 10, 16, 18, 22, 23, 25, 31, 32, 33, 34, 36, 39, 43. C: 7, 8, 17, 19, 24, 26, 27, 28, 35, (75). X: 3, 29, (44), 47, 48, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 65, 66, 67, 72, 73, 74, (78), (81), (84).	
Sturnidae	<i>Sturnus unicolor</i>	Estorniño negro / Estornillo	17: p: 31, (75). P: 7, 8, 9, 25, (60). C: 1, 2, 20, 22, 23, 24, 33, 39, 43, (48).	
Passeridae	<i>Passer domesticus</i>	Pardal (común), gorrión / Pardal	34: p: 22, 31. P: 28, (60). C: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 32, 33, 34, 36, 39, 42, 43, (48), (75). X: 30, (44), 47.	
Passeridae	<i>Passer montanus</i>	Pardal montés, pardal oreilleiro	8: P: 25. C: 2, 7, 8, 23, 24, 43, 47.	
Passeridae	<i>Petronia petronia</i>	Pardal das rochas	8: p: 33, (48). P: 43, 47. C: 34. X: 24, 27, 42.	Actualmente extinta.
Fringillidae	<i>Fringilla coelebs</i>	Pimpín (común), maceirento / Pimpín	27: p: 4, 5, 16, 20, 33. P: 7, 8, 9, 10, 17, 19, 23, 24, 26, 27, 32, 34, 36. C: 38, 39, 42, (75). X: 13, 22, 43, (44), 47.	
Fringillidae	<i>Serinus serinus</i>	Xirín (común), xirí, sirín, nabiñeiro / Xirín	30: p: 3, 4, 5, 9, 11, 26, 35, 36, 42. P: 2, 7, 10, 20, 22, 28, 31, 32, 33, 34, (75). C: 8, 18, 23, 24, 25. X: 1, 30, 38, 47, (84).	
Fringillidae	<i>Carduelis chloris</i>	Verderolo (común), verderol / Verderol	35: p: 3, 4, 9, 10, 37, 38, 39, 42, 43, (84). P: 7, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 26, 28, 32, 33, 34, 35. C: 1, 2, 8, 18, 20, 24, 27, 31, 36, (44), 47, (75).	
Fringillidae	<i>Carduelis carduelis</i>	Xilgaro (europeo), pintasilgo, pintasilvas / Xilgaro	29: p: 3, 4, 5, 30, 35, 38, 39, 42. P: 2, 7, 9, 10, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 26, 28, 33, 43, 47, (48). C: 1, 8, 20, 24, 31.	
Fringillidae	<i>Carduelis cannabina</i>	Liñaceiro (común), nabiñeiro / Pardillo	37: p: 4, 5, 10, 30, (84). P: 2, 7, 8, 9, 20, 23, 26, 28, 32, 34, 35, 37, 42, 43, 47, (48), (75), (81). C: 1, 13, 18, 22, 24, 25, 27, 31, 33, 36, 38, 39, (44). X: 3.	
Fringillidae	<i>Loxia curvirostra</i>	Cruzabico (común), bicotorto	4: P: 16, 17. X: 27, 36.	
Fringillidae	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Cardeal (común), paporrubio real, papandreu, cadete, tellasangue	17: p: 16, 18, 32, 34, 35, 37. P: 7, 9, 22, 23, 25, 26, 36. C: 8, 17, 24, 27.	
Emberizidae	<i>Emberiza cirius</i>	Escribenta común, escribenta liñaceira / Escribidora.	38: p: 2, 13, 30, 37, 43, (81), (84). P: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 11, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 32, 33, 34, 39, 42, 47, (48), (75). C: 16, 17, 24, 27, 31, 35, 36, 38.	
Emberizidae	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Escribenta das canaveiras	5: P: 43. C: 47. X: 24, 25, (44).	CGEA: EN (reprodutora). Hoxe non reprodutora.
TÁBOA 2. Aves asilvestradas con poboacións autosustentables (categoría C) nidificantes na zona de estudo entre 1986 e 2016 inclusive.				
Estrildidae	<i>Estrilda astrild</i>	Bico de coral, bico de lacre, estrilda	7: P: 1, 8, 24, 25, 43. C: 47. X: 3.	Colonizadora recente.